

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Orationibus Iaculatoriis Libri IV. Ascetici, Seu ad exercitationem spectantes

Balinghem, Antoine de

Antverpiae, 1618

Præfatio In Seqventem Thesavrvvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51085)

PRÆFATIO IN SEQUEN-
TEM THESAURVM.

2. ad
Tim. 3.
16.

PRÆCLARE sanè monet Apo-
stolus scripturâ omnē diuini-
tus inspiratam, vtilem esse ad
docendum, ad arguendum, ad
corrigenđū, ad erudiendum in
iustitia, vt perfectus sit homo Dei, ad omne
opus bonū instructus. Verūm non recenseret
hoc quidem loco (neque verò id erat ei pro-
positum) omnes & singulos sacrarū litterarū
vsus, atque vtilitates. Quis enim ignorat eas
ad orandum non parum vtiliter existere: aut
quis tam est sacrarū rerum ignarus & rudis,
vt nesciat Dei sponsam Ecclesiam, bonam
earum precationum partem, quas tum in
Sacrosancto Missæ Sacrificio adhibet, tum
in Ecclesiastico officio, ex Sacris litteris de-
promptissime?

Intellexit nimirum quā est cęlesti pruden-
tiā, gratissimas sponso suo accidere preces
eas, quæ iis constarent tum verbis tū senten-
tiis, quarum esset ipse auctor & inuentor:
Neque verò minus, his affici orantem, cę-
lestibusque eius mentem oblectationibus
compleri, quippe sunt dulcia faucibus elo-
quia eius, super mel & fauum. Fauus distil-
lans

lans labia eius. Mel & lac sub lingua eius. Pf. 118.
 Labia eius lilia distillantia myrrham primā. 103.
 Guttur illius suauissimum, & eloquium eius Cant. 4.
 dulce. Guttur eius sicut vinum optimum, 11.
 atque vt verbo concludam, totus desiderabilis, siue vt vertunt Hebræi maiore adhuc Cant. 5.
 emphasi, totus desideria. 13. 16.
Cant. 6.

In eandem sententiam S. Augustinus: Ad fratres in Exemio serm. 38
 cras litteras melle omni dulciores, omni pane suauiores, vino omni hilariiores affirmat.
 Neque his contentus elogiis: Sapientia est, inquit, omnium sapientiarum scriptura, scientia scientiarum, Angelorum ferculum, Archangelorum pulmentum, Apostolorum gloria, Patriarcharum fiducia, Prophetarum spes, martyrum corona, virginum fortitudo, Monachorum refectio, Episcoporum vacatio, Sacerdotum cellarium, puerorū principium, viduarum doctrina, coningatorum pulchritudo, mortuorum resurrectio, viuentium sempiterna protectio. Hæc est per quam fide ornatur, spe confirmatur, & charitate roboratur. Hæc est quam qui inuenerit, inueniet vitam, & hauriet salutem à Domino.

Eæ porò preces non ita sunt ab Ecclesia ex sacris desumptæ litteris, vt cōstanter earum, semperque retineret verba: Etenim nonnullâ sæpe in iis factâ mutatione, ea ipsa ad sensus suos adhibet. Quin etiam earum

M in 3 rum

rum primâ & litterali quam vocant interpretatione missâ, eas ad vsus suos accommodat: quæ quidem notiora sunt, quam vt in ijs probandis diutiùs immorandum sit. Afferam tamen vtriusque exempla, in eorû gratiam, quibus id non est ita exploratum.

Ac prioris quidem generis sunt hæc, Ecclesiæ sanctione sumpturus sacratissimam
Matt. 8. hostiam sacerdos, Centurionis illa ad Christum verba præmittit: Domine non sum dignus, &c. ea facta mutatione quæ proposito congruat: cumque Centurionis fuerit vox (sanabitur puer meus) Sacerdotis est (sanabitur anima mea. Ad hæc: cum introitus Missæ de sanctissima Trinitate peritus sit ex hisce Raphaëlis Angeli ad Tobiam verbis:
c. 2. 6. Benedicite Deum cæli, & coram omnibus viuentibus confitemini ei, quia fecit vobiscum misericordiam suam: non dubitauit Ecclesia sancto afflata Spiritu, ita ijs ipsis sanctissimæ Trinitati supplicare, Benedicita sit sancta atque indiuidua Trinitas, confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Atque hæc exempli tantum causa dicta sint; nemo enim est, cui nō huius generis plurima occurrât; vt & alterius, quo quidem nihil frequentiùs ab Ecclesia vsurpatum.

In introitu missæ de ea.

Argumento sit illud de Psalmo 138. Domine probasti me, & cognouisti me, tu cognouisti sessionem meam & resurrectionem meam:

meam: quæ quidem cum de se ipso protulisset Regalis Propheta: ea ipsa placuit Ecclesiæ, resurgenti Christo Domino adaptare.

Item quæ grato Ecclesiasticus recolit animo sibi à Deo collata beneficia, imprimisq; liberatum se à pressura flammæ, & in medio ignis non æstuasit: ea ipsa tum D. Laurentio: tum

In officio missæ c. 5. 6.

D. Luciæ, tum alijs etiam voluit applicata.

Iam verò ad Apostolos trahit quæ de Isaac

Eccl. 44
25.

prolata à sancto Spiritu recenset Scriptura:

In missa de vigilia Apostol.

& ad sanctos Confessores, quæ Moyse primo & potiori sensu conueniunt.

Eccl. 45. 1.

Extra hæc mutationes duas, occurrit & tertia qua Scripturæ verbis, vt sibi ex ijs precandi sumat formulam, aliquid addit aut detrahit. Quæ enim ab Angelis laudes, nascenti Christo Domino sunt paucis decantata, quàm varijs auget accessionibus atque additamentis solemni illo cantico; Gloria in excelsis Deo.

Eccl. 45. 1.

Occurrit & quarta, qua quidem diuersa Scripturæ loca ex varijs accersita etiam voluminibus, in vnã precationem coeunt: cuius rei (vt cætera omittam) faciat fidem Antiphona, quam sacerdotibus legendam ad Magnificat sanciuit Ecclesia in horis vespertinis diei, quæ Transfigurationis festum antecedit, quæ tum ex cap. 1. ad Hebræos, tū ex Matt. 17. tū denique ex 2. Petri c. 1. coaluit. Tanti scilicet Sanctæ Ecclesiæ est, Dei ipsius

M m 4 verba

verba efficacitatis plenissima, ad Deū ipsum placandum, permouendumque adhibere.

Quod idē à superioris memoriæ Patribus & cōsultum, & veiò factitatum, luce clarius cuius constabit; si tum eorum lucubrationes, tū quas posteritati conscripserūt meditando atque orādi formulas, paulò attentius cōsuler. Nihil ibi quidem certè magis obuiū erit, quàm preces huiusmodi ex Sacrarū potissimū litterarū verbis, sententiisq; contexta. Basilius sanè quodam loco suadet vehementer, peccatorū mole grauato, crebro vt vsurpet illud supplicis Chananeę: Misere-
 re mei Domine fili Dauid: atque vbi illa dicit (filia mea) dicat ipse: Misere mei Domine fili Dauid, anima mea malè à dæmonio vexatur. Idē inculcat S. Chryl. Antiochenis suis hoc ipso allato in medium Chananeę facto.
 Quamobrem nemo mihi vitio iure dare possit, si eorum insistens vestigiis, cū tibi piè lector hunc darem Sacrarum aspirationum thesaurū, eas ipsas placuerit nonnumquā ex Sacrae paginæ verbis paululum immutatis conficere: quod quidē cū est factum, illud ipsum marginali asterisco adnotatum inuenies. Id autem hoc feci tum libentiùs, tum liberiùs, quòd Thesaurus hic non breuioribus modò aspirationibus vsui sit futurus, verūm possit esse item materia, in qua versentur longiores etiam commentationes.

Quid

In ex-
hort. ad
Baptif.

Matth.
15.22.

Hom.
ad po-
pul. 79.

Quid enim vetat earum vnâ & alterâ sibi
 menti obiectâ, eas benè longo tempore cõ-
 citare mentis affectiones, quas offert ipsa at-
 que continet: cùm præsertim ob earum bre-
 uitatem, & quod è sacris litteris sint desum-
 ptæ, quarum verba tamquam ignis & instar ^{Jerem.}
 mallei petras cõterentis, ad cuiusuis generis ^{23.2.}
 motiones in animo efficiendas, atque adeò
 cælesti excitando igni longè accommodatiss-
 simæ sint. Potuit D. Franciscus, innumeras
 noctes cum suo, Deus meus & omnia, ex S.
 Pauli epistolis ducto, summo animi gaudio ^{1. Cor.}
 exigere: & non poterit vir pius si modò Dei ^{18.28.}
 ope adiutus ad id conetur, eum illis, aut ea-
 rum similibus verbis, horæ quartam partē,
 aut eo amplius orando consumere?

Habet is quidē varias mentis affectiones,
 quas cuilibet de iis quæ infra subiiciuntur as-
 pirationibus aptare possit: modò admirationi-
 nis, modò amoris Dei, variisq; eius partibus,
 vt zeli gloriæ ipsius, ardentis desiderij vt ab
 omni hominum ordine diligatur, oblationis
 sui ipsius ad aduersa quæq; humana in finem
 perferēda, &c. Aliàs doloris de peccatis, qui
 quidem latissimè patet, ob varias rationes
 eum excitandi: aliàs spei & fidei: iam com-
 miserationis dolorum Christi Domini,
 mortisque eius acerbissimæ: iam gratiarum
 actionis: quibus quidem concitandis af-
 fectibus, cæterisq; quos vnctio docebit;

M m 5 quis

quis non videt non parū ei abire temporis.

Atque vt fastidium caueat, cū primū eo se tentari sentiet, trāseat non ab hoc modo affectu ad alium; sed alia etiam atque alia orandi assumprā formulā, eam in qua versaretur relinquat. Nihil enim oranti inimicius quā tædium, nihilque ei cauēdum magis.

Extremum hoc moneo, quibus ex hoc thesauro nō licebit seu ob inualetudinē, seu quōd nullam orationis, quæ mēte perficitur consuetudinem habeant, meditandi materiam desumere, licebit utiq; lectionis (quod quidem me auctore quicquid cū aliud nequeat præstabit) sola enim simplexque harum aspirationum lectio, leuisque animi, & quasi superficie tenus tantū ad eas ipsas applicatio, non parum videtur profutura, quādo ea completitur quæ in vniuersa Scriptura sacra maxima efficiendi vi prædita sunt: & si non ipso statim initio flammam, ac calorem atque ignem tandem frequenti eiusdem rei repetitione vehementer accendet.

Sed ad quemcumque adhibeatur vsus Thesaurus iste, faxit Deū Opt. Max. vt eum fortiatur finem, qui mihi propositus est, eumque in mortalium animis gignat atque contineat deuotionis veræque pietatis spiritum, qui & illi amplioris gloriæ, his autem continentem meritum accessionem asferre possit.

THE-